

SLOVENSKI NAROD.

Načaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuto deželo toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne petih vrst po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati narodnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ravnopravnost na Primorskem.

I

Koalicija v nevarnosti! Ministerski svet sklican! Sebšoborna mora odstopiti! Rinaldinu so tla izpod kopana! Slovence podé iz koalicije! Piran! Koper! „Smrt Slovencem! Smrt —! Evviva Italia! Evviva Umberto!“

Velikanek hrup, kakeršnega na Primorskem ni še bilo od 1. 1848! In vesa ta hrup je provzročil ministerski ukaz, da naj se z dvojezitimi napisi in tiskovinami nekemu delu Slovencev vsaj na videz pokaže, da imajo tudi oni še nekaj pravic v materi Avstriji. Vlada, recte minister grf Schönborn, je spoznala, da kar popolnoma Slovana v Istri prezirati vender ne gre. Nebroj interpelacij jo je primoral, da vsaj mrvice kruba poda Slovanu trpinu, ki se že leta in leta vztrajno bojuje za svoja najprimitivnejša prava, — a do sedaj brez upeha, ker ovirala sta ga na jedni strani pokrajinska vlada — in od nje podpirani zagrizeni sovražnik Slovanstva, istreški Karnejel — in slovenska in hrvatska izdajica.

Če sploh še kje drugod, poznalo se je v starih isterskih labonskih gnezdih — komaj, komaj, da je Istra še avstrijska provincija!

Brez izjeme vsi uradi, vsi napisi, vse tiskovine, vse občevanje s slovanskim narodom od strani cerkvene in deželne in državne gosposke — skoz in skozi laško!

Poglej laški časopis! — Prva stran začne z Rimom, Napoljem, Milanom, potem pridejo psovke na Slovence in Hrivate; in v zadnjem kotičku kje je kakša novica z Dunaja! Kako vse lepo se v teh listih opisuje parlamentarno življenje v Italiji, kralj Umberto in njegova obitelj je večni predmet laškemu časopisu — a o naši presvitli cesarski biši? Kako skrajno suboparuo se piše — ali pa celo molči. To laško časopisje na avstrijskih tleh preparira naše neodrešence dan na dan za — kraljestvo onkraj večne vode. Pa kaj nam to mari? C. kr. avstrijska vlada mirno trpi vse to, ona smatra vse to za „otro-

čarije!“ Kaj nam to mari? Naravna sila nam prej ali slej gotovo pomaga do zmage.

Rekli smo, da je v Istri in na Primorskem mej laškim elementom malo avstrijskega mišlenja. Da je res tako, priča poznavalcu razmer brezbroj junashkih činov, ki bi, da se je vse to zgodilo — recimo — na Kranjskem, razupito Slovence vlezdajalce po celiem božjem svetu. Vsa nemško in laško čutstvo bi „ogenj in žleplo“ klicalo na Slovence.

Nič tega pa se ni zgodilo našim neodrešencem v Gorici, Trstu, Kopru, Piranu, Bujah, Pazinščini; nič se ni zgodilo onim neodrešencem, ki s kamenjem, s koli pobijo slovansko duhovščino po Istri v Optliju, Motovunu, Žmaju itd. brez konca in kraja, ki zaračuje cerkvene procesije — glej Buzet. Vse, kar ti ljudje počenjajo, smatra se le tako nekako bolj po domače za „otročario“, rekli bi — za nekako državno potrebo, ker potrebno in koristno je, da laški neodrešenec in slovanski renegat z vso krutostjo ugonabljata slovansko „barbarstvo“.

V Istri je Hrvat Italijanu le „ropar“, „razbojniki“, „barbar“, „cento mila volte asini!“ (glej bivši Poreški list „L' Istria“). Najskromnejša psovka za Hrvata in Slovence v Istri je „čičo“, v Trstu „čávo“, na Goriškem pa „šklafš“.

Kako se s Slovani ravna v Pulju, naj govori dr. Laginja! Nezaslišani dogodki v Poreški deželni zbornici, v Tržaški mestni in deželni zbornici, v Goriški zbornici, goriške porote, goriške, tržaške in istrske ljudskošolske zadeve, dogodki v c. kr. davčnem uradu v Podgradu itd. itd. To vse je pač tako očitno — jasno — da mora biti sam živi čudež božji, kako da bi o vsem tem vladni krog, tam gori ob Duni, ničesar ne vedeli! Porcia, Elluschegg, Wurzbach, Schwarz, Pretis, Rinaldi in Flapp so morali že po svoje za to skrbeti.

Upamo pa, da vkljub vsem zaprekam, da vkljub nasprotnu visokih krogov — da naš čvrst in krepak, življan in zaveden narod v započetem boju ne obnemore, nego da z železno vztrajnostjo odpre oči vladnim krogom, in da brezobzirne, zdivjane labonske

svoje sosedje prisili do priznanja in spoštovanja. Mirovali ne bodo poprej, dokler ne dosežemo, kar nam je po božjih in cesarskih zakonih zagotovljeno! Naprej, v boj za pravico, je naše geslo.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. novembra.

Volilna reforma.

Z Dunaja se nam piše: Še vedno se ni doseglo porazumljevanje vseh koaliranih strank glede volilne reforme. Levicarji in konservativci so se udali, čim so slišali, da je grof Taaffe ante portas, da je Taaffe zapustil Nalžov, prišel na Dunaj in bil tudi že pri cesarju. Kar zna jih je obšla, konservativce in levicarje, ko so pomislili, da bi zopet mogel grof Taaffe priti na krmilo in oktrojirati svoj volilni načrt! Udali so se torej brez obotavljanja, jedini Poljaki in sicer prav konservativni Poljaki, ki imajo v klubu večino, nikakor nečejo odnehati. Zahtevajo, da je pomoziti število galiških poslancev in sicer prav izdatno pomnožiti in zlasti poljski mestni zastopniki pravijo, da nikdar ne odobri vladnega načrta. — V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bočne vlade v mestih ustavoviti dva nova volilna razreda; v prvem bi imeli volilno pravico vsi državljanji, ki plačajo več kakor 5 gld. direktnega davka, v drugem pa vsi delavci, ki so člani bolniških blagajnic in vsi tisti davkoplačevalci, ki ne plačujejo 5 gld. direktnega davka. Tudi temu določilu načrta volilni reformi se upirajo Poljaki z vso silo. Prav več tega so mej vlado in parlamentarno komisijo poljskega kluba neprestano pogajanja in da je vladu Poljakom že zagrozila z razpustom poslanske zbornice, vendar ne opuste svojega stališča. V principu so pač koaliranci jedini, koalicijsko ministerstvo je torej rešeno, za nekaj časa vsaj, ali glede detajlov še ni jedinstvi, narobe, upati je celo, da se ne dosegne in da se ob volilni reformi razbije koalicijski čolnič.

Demonstracije na Dunaju.

Predvčerajšnjim so Dunajski delavci priredili zopet veliko demonstracijo. Zbralo se jih je veliko tisoč. Vzprejeli so rezolucijo za splošno volilno pra-

LISTEK.

Poljub.

Slučajem površen poznatej češkega jezika zazna na njem najprej tri reči: rezko odločnost na glas, obilico diminutivov in primeroma precejšnje število tujih besed, ki se v njem nahajajo. Prvo je vnačji znak narodne energije, drugo pojav naivnosti narodnega čutstva in tretje dokaz, da je imel češki narod mnogo opravka s tujcem in da je tudi od njega jemal orožja, kadar mu ga je bilo treba.

Narodna energija je plod z gorami obkoljene lega češke zemlje in zdrave, nadarjene in neupogljive individuvalnosti nje prebivalcev. Vztrajna, neprestana delavnost je glavni znak bratskega severnega naroda. Kadar so se sovražniki od vseh strani navalili v njegovo bogato domovino in je podlegel njih presili ter navidezno za vselej poteptan ležal na tleh, zamenil je meč z lopato in peresom, v delu pozabil svojo tugo in kakor Antej iz rodnih tal navzema se novih močij za nove orjaške pojave svoje dušne in životne sile.

Iz krvi njenih sinov, ki je pojila materinsko zemljo, pa so vzrasle „mokrocvetče rožce poezije“, mile narodne popevke, v katerih je zakladal narod svojo tugo in svojo nado. A po trdem delu se je vdril s plesom in igro, in tako se je počasi nbral

prebogati zaklad pesniščib in godbenih biserov, iz katerega zajema Češka in tudi tuja umetnost vedno novih snovij in oblik za svoje umotvore.

Trdrovaten in neobziren v naglašanji svoje individualnosti vender češki narod nikdar ni preiziral tuja, ki ga je zatiral; črtil ga je, a tudi učil se od njega; škripal z zobni, a ob jednem skušal mu izviti orožje, da ga ž njim premaga. In vselej se mu je posrečilo, vselej se je zopet povzpzel na višino svojih tekmecev.

Kar je pa Čeh od tujca jemal, to je na vsem duševnem polju človeštva obilno povrnil, pred vsem na glasbenem. Trikrat v teku zadnjih sto let je Praga odločilno poseglj v razvoj glasbe. Najprej ko se je navdušila za Mozartov genij in je vzprejela „Figarovo žentev“ s toliko navdušenostjo, da je nesmrtni mojster vzkliknil: „Pražani so me prvi razumeli.“ Za Prago in večinoma v Pragi je spisal nepresezni dramatični umotvor klasične godbe, nemlinjivega „Don Juan“a, in v njem kakor v „Čarobni piščali“ se nekaterim ulogam jasno pozna vpliv češke narodne glasbe. — Tudi glavni umotvor romantične dobe „Čarostrelca“ ima svoj vir v Pragi. Tam se je C. M. Weber kot kapelnik seznanil z glasbenim zakladom češkega naroda, zato se navdušil in s to inspiracijo vstvaril „Čarostrelca“, katerega danes Nemci imenujejo svojo pravo narodno opero. In ko je Richard Wagner s svojo slavo polnil svet in stvarjal svoje krasne mušične drame, ki so

pa samo glasbenim izobražencem dostopne in so splošno občinstvo jelo odtujevati dobrí gledališki glasbi in je odrivati k ničevi ali podli opereti, zvršil se je zopet v Pragi preporod. Tem so Smetana, Dvořák i. dr. viliči čisto zlato priprsto - narodne glasbene poezije v jasne klasične oblike in vsakemu vzprejemnemu omikancu na novo odprli pot do vzvišenega užitka.

Največje zasluge za ta preporod ima Bedrich Smetana, ker je zmagonosno z odra navdušil širše občinstvo za novo glasbeno smrť; zato se tudi slava njegovega imena najdalje širi po vesoljnem glasbenem svetu.

Na slovenskem odu smo se divili lani njezinem najpopularnejšemu delu „Prodani nevesti“, za drugo leto nam je obljudbljen veličastni „Dalibor“, jutri bomo slišali njegov „Poljub“. Slednja opera velja za najljubkejšo in najmliejšo. Preveva jo zdravi humor, ki ga poznamo iz „Prodane neveste“, in prava narodno-glasbena poezija. V nji se spaja duh, ki je navdal „Don Juan“ in „Čarostrelca“.

Vsebina knjige je priprosta povest iz kmetskega življenja, in kar bi prenasičencem po velikih mestih morda ne ugajalo, to bo „Poljub“ našemu ljudstvu baš prikupilo. Kajti tudi slovenski narod je kakor češki, kmetski narod, delaven, trdoživ in vztrajen in zato bodi jutrajšnji „Poljub“ — poljub Savi od Veltave in zlati Pragi od bele Ljubljane.

vico in brez ovinkov povedali, da bodo spet govorili „poučni argumenti“, če se njih želji ne ugoditi. Na ulici se je število demonstrantov zopet pomnožilo za veliko tisoč in malo je minkalo, da ni nastal mej njimi in razganajočimi jih redarji boj.

Staročeška stranka

je sklicala na nedeljo, dan 18. t. m. shod zaupnih mož, na katerem se bo določilo nadaljnje postopanje stranke in pa popolnila nje organizacijo. Sodi se, da bodo Staročeški pri deželoborskih volitvah prihodnje leto zopet stopili na plan.

Nemška levica

je včeraj izpolnila novo načelstvo. Sedaj ima devet načelnikov, pa vendar ne toliko ugleda, kakor tedaj, ko je imela samo jednega načelnika, sedanjega ministra Plenerja. Obistinilo se je, kar je pri snovanju koalicjskega kabinka rekel grof Hohenwart dr. Ebenboch in Morseyu, ko sta se izrekla zoper vstop Plenerja v ministerstvo: Ne bi bilo političko, ko bi zoper vstop Plenerja v kabinet ugovarjali. Plener, kot vodja stranke, je dosti bolj nevaren, kakor Plener kot minister. Hohenwart je govoril resnico, to se vidi zdaj. Plener je za levicarje izgubljen; na njegovo mesto so volili devet korifej. Razmerje med vladom in levicarskim klubom je pa tudi premenjeno. Dosej so levicarji bodili za ministerstvom kar slabo, odsej pa je bodo podpirali s puško v roki.

Nižjeavstrijski katoliški shod.

Predvčerajšnjim se je sešel nižjeavstrijski katoliški shod. Predsedoval mu je baron Vietinghof Schell, a na prvo sejo so prišli tudi nuncij Agard, vojaški škof Belopotocky in razni poslanci. Shod vzprejme običajne resolucije. Karakteristično je, da imajo na shodu prvo besedo krščanski socialisti, ki so shod tudi priredili zoper voljo katoliških škofov.

Hrvatski sabor

je sklican na dan 22. novembra na novo zasedanje.

Vnanje države.

Rusija.

Ruski minister vnačnih del je razposlal ruskim zastopnikom posebno okrožnico glede bodoče ruske politike. V tej okrožnici se naglaša, da je car trdo sklenil, izvršiti vse naloge, katere si je stavljal njegov oče. Posvetil bo vse sile razvoju notranjega blagostanja Rusije, in se čisto nič oddaljil od mirljubne, socijalne in odločne politike svojega očeta. Gojilo se bo prijateljstvo z vsemi državami. Novi car se bo ravnal po tistih načelih kakor njegov prednik in prosi Boga, naj bi bila ta načela koristna. — Ta okrožnica ministra Giersa je naredila sploh jako dober utis, le trozvezni listi so razočarani. Takisto ugoden utis je naredil carjev manifest na Fince, česar vsebino smo javili včeraj. Sploh pa je novi car postal hkrati tako rese, malobeseden in samostojen. Nikakor ni tak, kakor se je iz začetka pisalo, neodločen in pristopen raznovrstnim uplivom. Že to je dobro znamenje, da se ne veže preveč na posamezne osebe. Tako je pač Pobedonoscu naročil spisati manifest na ruski narod, a ta koncept je dal pregledati ministroma Bungeju in Solšemu. Premembe, katere sta mu svetovala, je deloma napravil, deloma prenaredil manifest po svoji volji. Tudi z grofom Milutinom se je že večkrat posvetoval, dasi je ta odločen nasprotnik politike ravnega cara. Tako kaže torej novi car mnogo samostojnosti in preudarnosti, valed česar je opravičeno domnevanje, da tudi bodoča nemška njegova žena ne zadobi preveč upliva nanj. Govori se že, da odstopi kot prva žrtva minister notranjih del Durnovo in da stopi na njegovo mesto pravosodni minister Muravjev, česar portfelj prevzame bivši ministerski pomočnik Pieve.

Kitajsko-japonska vojna.

Reuterjev bureaujavlja: Japonsko brodovje rekognoscira okolico Vajhajvajske. Port-Artur so

Japonci zavzeli brez težav. Zapovedujoč generali in častniki so bežali na pripravljenih ladjah, zapuščeni in neizvežbani vojaki pa so se udali brez obotavanja. Japonci so zbrali v Port-Arturju vojsko 30 000 mož, s katero misijo kreniti na Peking. Ameriških Zedinjenih držav predsednik se je ponudil, da posreduje med Kitajsko in Japonsko. Japonska je zahtevala detailov glede posredovanja. Toliko je gotovo, da si bo dala svoje zmagre bogato poplačati.

Prvi redni koncert „Glasbene Matice“.

V Ljubljani, 18. novembra.

„Dvorana polna, proizvajanje navadno, užitek izreden, vspreh vsestransko popoln“. Tu je bilanca predvčerajšnjega glasbenega večera, kateri nam je priredila „Glasbena Matica“.

Da je bila dvorana polna, je zahvaliti zanimanju našega razumnega občinstva, kakor iz mesta, tako in ne manj z deleže, katero se je z obilo udeležbo spoštovalo najbolj samo. Da je bilo proizvajanje le navadno, kriva je istina, da dovršeni pevski zbor ostaja na višku svoje naloge in že izza svojega obstanka proizvaja svoje smotre neizmenljivo vsekdar, tako, da se nam je udomačila kvalifikacija „navadno“ mesto „izvrstno“ in drugih jednakih pridevkov.

Da je bil glasbeni užitek izreden, pa je zasluga koncertnega vodje g. M. Hubads, ki je znan po svoji spretnosti in trudoljubivosti izbral samo skladbe, katerih vsaka za se je v drugih koncertih biser in višek koncertu. Našo nenasitljivost v glasbenem užitku je pač treba vedno zadovoljiti s krasnimi umotvori, kateri stoje na vrhu današnjih zadev. Koncertni vodja „Glasbene Matice“ je — ne strašec se krijev in težav ob proučevanju tolikih zborov in tako teških skladb — smelo in srečno pogodil okus občinstva in s tem dosegel, da je bil vspreh vsestransko popoln. Zvesto tradicijam in smotru „Glasbene Matice“ sledič pa je uvrstil v vzored domaći biser.

Novo A. Foersterjevo „Kitica“ je uvrščati meji najboljše slovenske skladbe za mešane zbole, kakor so istega skladatelja „Ljubica“ in A. Nedvedov „Nazaj v pianinski raj“.

Skladba je zložena povsem v umetnem, polifonem zlogu; poseben znak njen je prednost pa je melodijo vseh umetno pletenih glasov. Snov Simon Gregorčeve pesni (iz l. 1878) je idiličko-liriška in skladatelj jo je prav tolmačil, kajti kljubu vsej umetnosti vejeta v vsej skladbi snovi primeren, naraven izraz in ljubka prisrčnost. Uvod takoj izraža le to prisrčnost v stopnjujoči se soprano melodiji. Srednji stavki (meno mosso) donaša štiri krasne samostalno-deklamovane melodije za vse glasove posebej, katerih vodilni glas je lepi napev solistiškega alta. Tretji odstavki pričenja s ponavljanjem prvega dela, a njegova oblika je krasno razširjena in stopnjevana. Kakor je preje alt imel vodilni glas, tako ga prevzame sedaj soprano. Pesni primeren izraz in deklamacijo je našel kaj lepo skladatelj v epizodi, ko se prinague k valovom „mladi junak“ in otme iz potoka kitico.

Posebno izrazovit je konec:

„In s kito mi drevi priuka na vas,

Tisoč pozdravil mi zapoje na glas.“ —

krepko se stopnjuje tu pesen, tja gori na soprano

visoki b se vzpenjajoča melodija doni, kakor veselo ukajoč pozdrav ljubici.

Da je zbor storil svojo dolžnost tu kakor drugodi je umetno že iz naših prvih besed. Intonacija njegova je bila kljub neznosni vročini v dvanasiči, moč ob veliki množici pevcev in pevki se je razvila od najlepše diskretnosti do največje razširjenosti, koncem pesni, jednotnost v izgovoru in glasu, kljubu razmerzo prav kratkemu vežbanju petih tednov popolna — in to v slučaju, ko sta dobri dve petini zborov novi. Lepota in čistota glasov nas je prijetno dirnula in novo pomnoženje sosebno ženskega zobra nas je napolnilo z veselim ponosom, da se široko razvija naše razumništvo. Občinstvo je priznalo vse to z obilim in burnim pleskanjem, katero je doseglo pri krasni dr. A. Brucknerjevi „Ave Marija“ vrhunec. Tako, da se je ta najplemenitejša skladba včerajšnjega vzporeda ponavljala, da, ponavljala še boljša in krasnejše nego prvič. Z globoko in verno udanim izrazom je zbor pobožno tolmačil vzvišeno pesen.

Nasproti pa se je zanimala večina občinstva ozirom vzadovljnosti najbolj za veselo živahen, ritmičko dopadljiv in izredno melodijozen R. Wagnerjev „Zbor predic“ iz „Blodečega Holandca“, kateri smemo nazivati najljubkejšo in najnajljubnejšo, prisrčno skladbo včerajšnjega večera. Sopraniščko ulogo Sentino je kaj dobro pela naša zaslužna operna pevka gdč. B. Leščinska in tako vrlo pripomogla s svojim dramatičkim zanosom v zvezi z gospo R. Peršlovo, katera se je kot sopranistka žrtvovala, vendar prav ugodno, za altističko ulogo, k uspehu.

Največnejša je bila malo tuja skladba A. Rubinsteina „Jutro“, katera je pokazala rusko glasbeno slovstvo našemu občinstvu v odličnem svetu.

Ne manj odlikovala se je „Fantazija“ Nikolaja Rjamsky-Korsakovega. Korsakov, v življenju lepši polovici bivši mornarski častnik, sedaj profesor na sl. Peterburškem konservatoriju, ravnatelj na zavodu za brezplačno gojenje glasbe in glavni učitelj c. russkih mornarskih godb, je letos Abrahama videl. Mož, učenec Berlioz-Lisztova, je sedaj glava mladoruskemu glasbenemu zboru in radi tega nam pristopnejši, dasi je ohranil v glasbi značaj ruski glasbi popolaem. Plodovit skladatelj zložil je meji drugim jedem ofertorij, jedno simfonijo in tri opere, katere se proizvajajo na dvorni operi v St. Peterburgu. Njegova „Fantazija“ za vijolino in orkester je po russkih narodnih pesmih zložena — spominjala nas je zelo na nepozabnega Slavjanskega. Otožne melodije v mnogih ritmičkih spremembah, na nekaterih mestih „unisono“, v kakoršem se pojte ruska narodna pesem, kakor nam je v nekaterih zborih pokazal isti Slavjanski, so sosebni znaki te skladbe. Za vijolino jako ugodno zložena in v orkesteru fino decentna in duhovita, ne preobložena nam je posebno v instrumentaciji ta skladba uzor za spremiščevanje solističkih glasbil. Dasi je silna vročina sosebno na glasbila slabu uplivala, ker so strune kakor pri solistu tako v vsem orkestru popuščale, vendar se je „Fantazija“ proizvajala izvrstno.

Dalje v prilogi.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

(Dalje)

XIV.

Čez tri tedne se vrne lady Hilda iz Rima.

Obiskala je svetega Očeta, ki jo je tako mostno vzprejel; vlekla na se občno pozornost; nakupila brez števila slik, kipov, predmetov iz brona, castellanskih draguljev, jahala vsak dan daleč v kampanjo (okolica rimska) in se zgrozila videč s travo obraščene razvaline Koloseja in stare palače nekdanjih rimskih carjev, kako jih je oglodal zob časa.

Ona se vrne polna preziranja, nejevolje, togote na stoljetje, v katerem je živila; obžalovala je, da si ni prišedila ta obisk, ta prizor tolike pograde in skrunitve. Ostajala je po cele dni doma, češ, da je postni čas in pripravljala se, da se preseli v London in nekaj časa preživi v tej hiši na Eaton-Square, katero je vsako leto za tri meseca počastila z svojim posetom. London ji je bil oduren, njegovo društvo je pitala z imeni in nazivi kakor „druhul“, njegov zrak je imenovala soda-vodo premenjeno v par; nikjer na svetu ni tako pustih, dolgočasnih in brezkrajnih dinérjev. Vzlet temu

sklene odpotovati — kdaj? jutri, gotovo pa češ teden dni. To „jutri“ postal pa je „včera“ in drugi teden je davno minil, a belo-črne livreje so se še zmoraj vidile pred vežo hotela in njeni vranci so še zmeraj divjali gor in dol po ulicah Florence, vozeč madame Mila sem in tja. Hilda je malokdaj šla z doma, tem manj, ker je bilo vreme zdaj neprizajno in ker je pokašljivala; zakopala se je v milijon bijacint in narcisov in kralila si čas sliškojši sveto Uršo na lesu za svojo molilnico v Parizu.

Slikala je tako dobro, a ta svetnica ji nikakor ni šla izpod rok. Vrgla je deščico na stran in se vgljibila v mlini. Zvonjenje zvonov čulo se je čez reko tako često in glasno, da ji je postal zoperno. Pa v obče, čemu naj bi slikala sveto Uršo? Sveti Urši brez dvoma ni bilo treba, da jo slika, a vsa umetnost ni druga, nego reprodukcija in opombanje; po Giottu v istini ni mogoče iznašel prav čisto nič novega, kar se dostaja barv, dasi om brez dvoma mnogo ni značil, kar je stoprav pozneje prešlo v običaj. Potem je pustila svoje delo in jela čitati dela Cavalcasella, Kuglerja, Wiuckelmann, Rubenja in Passavanta, a če je hodila z doma, obiskovala je kako samotno kapelico, kjer se je mudila po cele ure ter si ogledovala obledele slike na

presno, ki so bile večinoma le dvomljive vrednosti. Tako rada bi bila šla v London drugi teden; zdaj hkrati je želela zopet videti ajtaj teh nebrojnih plinskih svetiljk, draguljev, želela si je zopet ondotne razkoši in političnih razpravljanj, ondotnih mirnih, tihih, mračnih trgov.

Madame Mila si je zastonj belila glavo s tem, kaj je uzrok vedenju njene sestrične. Ona se ne usodi, da jo kaj vpraša, ker ji je Hilda bila v resnici posodila onih šestdesetisoč frankov — a osebi, ki ti posoja toliko novcev, se vendar ne moreš usiljevati in ji povedati stvari, ki ji utegnejo postati neugodne. A vsekakso je tako čudna stvar, premišljajeva je Mila, ker je Hilda očividno nesrečna zaradi tega della Rocca in ker brez dvoma za njim giue, četudi mu je dala košarico. Ona se sicer ne bi mogla zanj udati, a saj je bilo sto načinov, da se aranžira ta stvar; njen položaj ji je dopuščal, da je v resnici mogla delati, kar ji je bilo drago, ne da bi smel kdaj kaj prigovarjati. Naravno je, da bi nikoli ne postala njegova soproga, to je madame Mila vedela, ali društvo ji ne bi prav nič zamerilo, ko bi ta človek vedno za njo hodil, kakor njen sluga, njen pes in ostali cortège, a kar ne obsoja društvo, naj bi obsoil posameznik?

(Dalje prih.)

G. R. Jeraj je sviral v vsem prav povoljno, v tehniškem oziru lepo, čisto, v kantileni uprav krasno. Fin čut in primeren temperament značil je ugodno solista, sosebno še kot predavatelja narodnih motivov. Orkester je spremjal izredno diakretno.

Fr. Lisztova „Ogrska rapsodija“ (Héroigne elegisque) pa B Smetanova „Furiant“ sta specifično narodni skladbi, značilni za ves temperament madjarskega, oziroma češkega naroda. Zato morda v vsem našemu življu ne odgovarajo. — Tehniško sta obe skladbi tako težavni, tako Lisztova, kakor ona njegovega učenceva Smetane, v izrazu pa prva skoraj bolje upliva na vnanjost.

G. K. Hoffmeister je svojo nalogu rešil s popolno tehniko, razumno uglobivši se v deli. Videlo se je, da obvlada skladbi, ter jih z odlično svojo igro tolmači občinstvu kar najčutstvenejše, s kratka pravilno in dovetno. Te skladbe bi seveda vse imate občinstvu ugajale, da je ono primerno strokovnjaško v glasbeno slovstvo uvedeno. No, da Bog, da bodočnost popravi to napako v mlajši generaciji s širšo znanostjo v tej stroki.

Orkester, ki je spremjal izvzemši dve točki ves vzpored, podal je tudi dvoje samostalnih komadov.

Iamej Dvořákovih, smelo rečemo slavnih „Slovanskih plesov“ je izvajalda: op. 46, št. 2 in 4. Lepota češko-slovanskih motivov in genialnost Dvořákovega skladanja, spojena z mojstrovsko moderno instrumentacijo, napravi umetno skladbo vsled svojega določnega, narodnega značaja vsakomur dostopao: Tako se Ti prikupi, skopram nisi vtič glasboček o uprav v tem se izraža skindateljeva darovitost.

„Slovenski pesni“ zloženi v strogih stavbah o periodah donec sedaj prav sanjsko melancoliko, — znaki narodne hrake, — sedaj krepko, v živahnem ritmu, skoraj robustni, v vedno estetično lepem okviru. To menjavače in drastično seveda proverča tem večjo zanimnost Hermannsko duhovite, prenenetljive spremembe, kontrapunkтика v motivih in dvoja instrumentacija popolnjenje z nadpomočnimi zanki skladbe same in so nim predobute s slovensko slovo.

Godba je „Slov. pesni“ zavzem prav dobro protizajala, posamečnosti lepo predvajala in oba komada razumno izražala. Pazno je sledila intencijam skladbe in si zaslužila za razmerje vojske godbe kaž pojavljeni priznanje.

Tako je vspel koncert popolno. Zahvala za to si je zaslužil v prvo koncertu vodja gosp M. Hubbard, kateri nas je seznanil zoper s toliko obilico novih sosebno ruskih in čeških skladb.

Radi narodno-kulturne vrednosti takih koncertov, katera nadkriluje ozirom važnosti za glasbeno vzgojo celo opero, ker nam podaja le snovi za pouk in pravo glasbeno navdušenje in prosveščenje posebljeno, želeli bi, da v našem občinstvu ne zamre zanimanje zanje, marveč se jih udeleži tudi v prihodnjem v jednaki obilici.

—jz.

Domače stvari.

(Osobne vesti.) Namestniška koncipista Herman Osti in Oton Schneider v Trstu sta imenovana začasnima komisarjem, konceptna praktikanta Edvard Fabiani in dr. Bernard Karminski pa namestniškima koncipistoma.

(Slovensko gledališče.) Jutri četrtek dné 15. t. m. se poje prvikrat na slovenskem odru Smetanova dražestna opera v 2 dejanjih „Poljub“ (Hubička), o kateri govorimo na drugem mestu obširnejše.

(Samomor.) V Ljubljani so ga vse poznali, nadporočnika v pešpolku kralj belgijski Alf. pl. Stefenelli in njegovo soprogo, rojeno grofico Meran, unukino nadvojvode Ivana. Bil je prikupne ustanosti in ljubeznivega vedenja, le nekoliko ekscentričem. Leto dni je tega, kar je zapustil Ljubljano. Soproga njegova je šla v Gradec k svojim roditeljem, on pa baje v neko zdravilišče. Minoli teden je prišel v Celovec in se tam zastrupil. Zaužil je precejšnjo množico morfija, a vender ne dovolj, da bi bil koj umrl. Mučil se je skoro 24 ur in grozno trpel. Ko je prišla k njemu soproga iz Grada, našla ga je še živega. Vse kaže, da ni bil pri zdravi pameti, ko se je zavdal.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Zatitino-Višnjogoro-Št. Vid.) Redno občno zborovanje vršilo se bode v Višnjigori v gostilničnih prostorih „Julmice“ v nedeljo dné 18. novembra t. l. ob 5. uri popoldne.

(Potovalna predavanja.) Po odredbi deželne vlade je predaval okrajni zdravnik g. Artur

Folakowski v Polhovem Gradcu, v Drenovi Goricci pri Vrhniki, v Grosupljem in v Horjulu. Povsed je prišlo mnogo poslušalcev, ki so se živo zanimali za predavanja.

(Uboj.) V gornji Kanomlji v Logaškem okraju hotel je delavec France Mrak siloma udreti v hišo posestnika Janeza Revna. Poslednji je udaril Mraka s krampon takoj silno po glavi, da je isti umrl kmalu potem.

(Redek lovski pleš.) V Bičivesi v Celovškem okraju je te dni ustrelil gosp Abaca ml. lovec neke vrste orla, ki se navadno ne nahaja v naših krajih.

(Demonstracije v Trstu.) Mej brzojavkami smo včeraj na kratko popisali, kaj se je bilo dan poprej zgodilo na Velikem trgu v Trstu. To poročilo nam je nekoliko popolniti. Predsinočnim je bila seja mestnega sveta. Ker se je vedelo, da bodo italijanski občinski svetniki zoper na znani način uspadali in eramotili Slovence — saj je že ni seje, da bi se to ne zgodilo — zbralo se je pred mestno palačo več sto ljudij. Italijani so itak vsak hip pripravljeni demonstrativati, mej Tržaškimi Slovenci je pa zadnji čas zavladala velika in povsem opravičena razburjenost. Laška iredenta jih v časopisu in v mestnem zastopu nečuvno grdi, vlasta pritiska načine z vso silo dočim je nasproti revolucionarjem v Piranu in v Kopru nezaslišano prizanesljiva. „Abasso gli Ščavil! Morte ai Ščavil! Fora i Ščavil!“ — to so v Trstu vsekdanji klici, skrška. Slovenec je v Trstu preganjen zver, po kateri udruža, komur se žubi. Kaj čuda, da so se napovedi izgrevi red Tržaški Slovenci. Ta splošna razburjenost za vseste komisive je odgovoren posledični sistem Radičev, — bes ozrek, da se je predsednik zbral skoraj 600 Slovencev pred mestno palačo. Ker je bilo v seji mnogo ščuvanih govorov zoper Slovence, dali so zbrane rodoljubi svoji devolni duški s klici: „Želi Slovenec!“ „Želi Avstrija!“ „Živo Franc Jožef!“ T klic, denar ali z opombi kar mič žalila italijanska načelnost, so vendar razdražili zbrane Lahone, mej katerimi je bilo tudi nekaj občinskih svetnikov. Odgovarali so s klici: „Abasso gli Ščavil! Morte ai Ščavil!“ Radiči so hoteli razgnati demonstrante, pa iz prva se um to ni posrečilo; vsa možica je držala na borznem trgu in se tam razdelila v dve skupini. Laška svojat je na nečuvna način izzivljala Slovence. Redarji so se zagonili na Slovence in nekatere artovali. Lahe pa so pustili pri miru, nobenega niso artovali in niso jim branili, da so na korcu prirejali demonstracije. To postopek policije je še v večji meri razdražilo Slovence, in če bo vlasta še nadalje dopuščala italijanskega izzivanja, se lahko obnovi tisti dan, ki je Raskovichu in njegovim tovaršem v tako neljubem spominu. Hvala Bogu, Slovenci smo se naveličali biti še dalje to, kar je o nas pel Stritar, „potrežljivi osli!“

(Buzetski občinski zastop.) je Tržaško namestništvo hkrati razpustilo. Uzroki niso znani. Najbrž se je zastop razpustil, ker je večina v njem hrvatska in ker je župan Hrvat. Za boljše razumevanje konstatujemo, da se še ni razpustil nobeden tistih italijanskih zastopov, ki so na nešramen način protestovali zoper ravnopravnost pri sodiščih in očitno hujskali na upor, ali ga še sami uprizorili, da še ni odstavljen dež glavar isterski, ki je v brzojavki na ministerskega predsednika izrecno odobraval prirejene izgrede in demonstracije, in da je dr. Fragiaco mo še vedno župan Piranski, dasi je vodil vse demonstracije v tem mestu.

(Zvišanje cene soli.) Bela morska sol pri zalogi soli v Piranu se valed odredbe finančnega ministra podraži z novim letom od 9 gold. 31 kr. na 9 gld. 36 kr. meterski stot.

(Slov. akad. društvo „Slovenija“) priredi dné 16. novembra t. l. svoj II. redni občni zbor v zimskem tečaji. Lokal: Kastnerjeva restavracija: „Zum Magistrat“. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Zajčev jubilej.) Do 17. januvarja bodočega leta prezuje slavni hrvatski skladatelj Ivan pl. Zajc petdesetletnico svojega glasbenega delovanja in petindvajsetletnico, odkar deluje na Zagrebškem „Glasbenem zavodu“. O Zajcu in njegovih velikih zaslugah za hrvatsko glasbeno umetnost pač ni potrebno posebej govoriti, znane so dobro. Tudi v nas Slovencih so njegove skladbe omiljene in je počit vse slovenska pevska društva. Gotovo bodo torej tudi Slovenci v dahu praznovali ta dan skupno s Hrvati. Prvi dan slavnosti bo

operna predstava „Lizinka“ v gledališči, drugi dan pa slavnostni koncert „Kola“.

(Hrvatska tragedija gospa Ružička-Strozzi) gostuje sedaj na češkem narodnem gledališču v Pragi. Te dni je nastopila kot Margerita v „Dami s kamelijami“ in dosegla sijajen uspeh. Češki listi je ne morejo prehvaliti in jo stavlja v isto vrsto z najslavnejšimi predstavljalками Margerite, s Saro Bernhard, z Eleonorou Duse in poljsko tragedijo Modrzejewsko.

(Misterijozno poneverjenje.) Iz Zagreba je izginil ravnatelj hrvatske komercijalne banke Maks Franke, ki je skoro 25 let bil na čelu temu zavodu. Poneveril je za 17.000 gld. pri banki zastavljenih vrednostnih papirjev. Ker vsota primerno ni posebno velika in je bivši ravnatelj veljal kot pošten mož in užival splošno zaupanje, je njegov čin vzbudil veliko senzacijo. Dozdaj ni še sledu, kam se je obrnil izginuli ravnatelj. Govorce o njegovem samomoru se niso potrdile. Škoda ki jo trpi banka, znaša okoli 12.000 gld., ker za ostalih 5000 jamčijo nekateri zneski, ki so se našli mej imovino izginulega ravnatelja Stroga preiskava blagajnice ni spravila nobenega drugega nereda na dan.

(Razpisane službe.) Pri Tržaški okrajski blagajni za bolnike 14 zdravniških mest za Trst in okolico, jedno mesto kirurga specijalista in 1 mesto pomožnega zdravnika v ambulanci. Plača so za 11 mest po 800 gld., za 2 mest po 900 gold., za 1 mesto 620 gld., za okulista 750 gld. za kirurga 600 gld. in za pomožnega zdravnika 400 gld. Prošnje do dne 20 t. m. pri okrajski blagajni v Trstu, kjer se pozvede tudi pobližjni pogoji in pojasa.

(Predčlenem sodišči v Trstu mestojetnega posloka II vrste s plačo 300 gld., 25% aktivitetno prilogo in 63 gld. za stanovanje in opravo. Prošnje do dne 10 decembra.

(Upravnistvo „Ljubljanskega Zvona“) prosi vse svoje naročnike, naj vender že poravnajo naročnino. Pri nas vladajo gledé plačevanja naročnine sploh nekam čudui nazori. „Ljubljanskega Zvona“ prihodno ne dobijo nihče, kdor ne poravnava dotlej naročnine in se v bodoče list sploh ne bo nikomur več pošiljal na upanje.

**Slovenci in Slovenke! ne zabitte
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila:

Uredništvo našega lista je poslal:

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. Andrej Zalar, gostilničar, pri vrtnarji v Ljubljani 20 krou. Živo rodoljubni darovalec in njegovi nasledniki!

Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju prejelo je zadnji čas sledče darove: G. Anton Flis, poslovodja na Brdu pri Vrhniku je poslal 23 gld. 50 kr. Darovali so sledči rodoljubi: Gosp. dr. Janko Marolt, zdravnik, 3 gld.; g. Josip Lenarcic, deželni poslanec in veleposilstnik, 3 gld.; g. Gabrijel Jelovšek, župan, 3 gld.; g. I. Požar, c. kr. zemlj. knjigovodja, 1 gld.; g. dr. Rogina, c. kr. pristav, 50 kr.; g. M. Brilej, trgovec, 1 gld.; g. Fr. Korenčan, gostilničar, 1 gld.; gospa Ivana Jelovšek, 50 kr.; g. Karol Jelovšek, posilstnik, 50 kr., slednja na Brdu; g. Anton Komotar, c. kr. notar, 3 gld.; g. Josip Verbč, not. uradnik, 50 kr.; g. Jurij Fajfar, not. uradnik, 50 kr., razun dveh na Brdu vsi na Vrhniku. Dalje so darovali: Gospa Marija Kotnik na Vidi 3 gld.; gospica Kati Rabič, poštna upraviteljica v Dol. Logatcu, 1 gld. in g. Tone Flis na Brdu 2 gld. — Slednjič so društvo darovali: G. dr. Ivan Klasinc, dvorni in sodni odvetnik v Gradišču, 3 gld.; g. Henrik Satter, višji nadzornik avstro-ugarske banke na Dunaju, 3 gld.; po g. dr. J. Žmavcu g. Anton Gregorič, posilstnik v Ptiju, 1 gld. in g. dr. Jak. Ploj, odvetnik v Ptiju, 1 gld.; veleč. g. France Hrastelj, župnik v Ribnici na Stajerskem, 5 gld.; po g. stud. phil. Janku Mulačku v Ljubljani sta darovala veleč. gospoda Anton Koblar, arhivar v Ljubljani, 1 gld. in Martin Malenšek, župnik pri Sv. Petru, 3 gld. — Iskrena bodi hvala vsem imenovanim rodoljubnim damam in gospodom! Bog plati! Odbor podpornega društva je v mesecu novembra t. l. mej 40 ubogih in vrednih velikošolcev razdelil 156 gld. — sedem prosilcev pa je odbil. — Toliko prosilcev na

jedenkrat še nikdar ni bilo. Kedor torej le količaj premore, naj davnje imenovanemu društvu. Darove sprejema društveni blagajnik veleč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan in ravnatelj v Avguštineju, Dunaj, I., Augustinerstrasse 7.

Zahvala Družba sv. Mohorja je poklonila do 70 svojih knjig knjižnici hrvatskega akad društva "Velebit" v Lomostu, za kar budi dnevnem slovenskemu društvu izrečena najtoplejša zahvala. Upravni odbor hrvatskega akad društva "Velebit" v Lomostu.

Razne vesti.

(Veliko poneverjenje.) V Bukurešču je poneveril rumunski major Boenamu 200.000 francov in te potem pobegnil.

(Čez sedem let na dan prišlo.) V Ka posavu na Ogerskem se je te dni zasledil umor, ki se je dogodil pred 7 leti. Takrat je izginil po sestnik parnega milna Rosenbaum, o katerem se sploh ni mislilo, da je pobegnil zarad dolgov. Te dni pa je umrl bližu Oseku nastekar, ki je pred smrto izpovedal, da je on umoril pred 7 leti R. senbauma v nekem hotelu v Oseku in truplo potem z-kopal. Res se je našel na označenem mestu kost-nak, kateri so po obliki spoznavali sorodniki Rosenbaumovi kot ostanki trupla izginulega.

(Novo sredstvo proti trtni uši.) Poljedelsko ministerstvo je podelilo neki Mariji Brunner na Duči patent za novo sredstvo, ki po končna trtina uš in pospešuje rast trte. Več nizje avstrijskih vinogradnikov je baje že poskusilo novo sredstvo, ki se je dobro obneslo.

(Gotovo zdravilo.) Na Dunaju se je ustrelil te dni tovarniški delavec Gurkovč v srce in bil takoj mrtev. V pismu nekemu zašnemu je zapisal samomorilec: „Že več let trpim za hudo bolezijo na srcu. Zdravniki mi niso mogli pomoći in pravijo, da je bolezen nezdravljiva. Ždaj pa sem našel zdravilo, ki gotovo pomaga in me reši vseh bolečin: „Rp. kroglio iz revolverja v srce“.

(Na suhem vjeti krap.) V lovskem okrožju cesarske gradiščne Götző je nastavljeno na vseh drogovih včetjeleznih pasti za ropariske ptice. V jedo taki pasti visoko v zraku je našel te dni pregledajoči gozdni čuvaj debelega krapa popolnoma pravilno vjetega v past. Bržkone je povodni orel potegnil ribo iz vode in se hotel vresti na drog da jo zavžje. Past se je sprožila in železo je stienilo krapa, orel pa je odletel.

Knjizevnost.

"Popotnik", glasilo "Zaveze slovenskih učiteljskih društev", ima v št. 21 naslednjo vsebino: I. Tretja deželna učiteljska konferenca v Gorici; — II. Prirodopisni pouk v jedooražredu cah (H. Schreiner in J. Koprivnik); — III. Slovenska teorija Kernova (Dr. Beziak); — IV. Slovstvo (Poročilo odbora za oceno slov. mladostnih spisov); — (Novosti); — V. Listek (Na vseh svetnikov dan) (L. Černe); — VI. Društveni vestnik; — VII. D. pisi in druge vesti; — VIII. Natačaji in inserat.

Brzojavke.

Trst 14. novembra. Policija je zaprla uradnika Olivattija in uradnika neke trgovske firme Krainza radi veleizdajskih agitacij. Krainz je bil te dni potoval v Videm (Udine). Ko se je vrnil, ga je policija prijela in našla pri njem revolucionarnih tiskovin.

Trst 14. novembra. Zaradi predstinočnih demonstracij so bili baje zaprti tudi širje Italijani, mej njimi neki sotrudnik lista "Piccolo". Iz Pirana se je vrnila jedna tja poslanih stotnih vojakov, tudi namestniški svetnik Schaffenhauer je zapustil Piran, na njegovo mesto je prišel koncipist dr. Karminsky kot vladni komisar.

Dunaj 14. novembra. V današnji seji drž. zabora se je nadaljevala razprava o načrtu glede skrajšanja obravnav o civilno pravdinem redu.

Dunaj 14. novembra. Poljaki zahtevajo glede volilne reforme, naj ima peta kurija 44 zastopnikov, volilno pravico pa delavci in davkoplăcevalci, ki plačujejo manj kakor 5 gld. davka, ako dokažejo, da znajo čitati in pisati.

Peterburg 14. novembra. Včeraj se je pripeljalo truplo carja Aleksandra. Sprevod je bil velečasten.

Pariz 14. novembra. Vlada je v poslanski zbornici zahtevala 65 milijonov frankov kredita in 15.000 vojakov, da ukroti rod Hovas na otoku Madagaškem.

Bruselj 14. novembra. Včeraj se je sesla novovoljena poslanska zbornica. Socijalisti niso hoteli obljuditi kralju zvestobe, marveč namejavajo celo predlagati, naj se kralj odstavi in Belgija proglaši za republiko.

Poslano.
Neusteins-ove posladkorjene Elizabetne
kri čisteče pile, 1227 3)

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, razapljaljoče sredstvo. — Skalnica à 16 pil velja 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. — Pred ponarejanjem se jstro svari. — Zahtevaj izrecno Neusteins-ove Elizabetne pile. — Pristne so samo, če ima vsaka skalnica rudečno izkano mušo protokolovano varstveno znamko. — Sv. Leopold in naša firma: lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mento. Ecke der Siegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri g. lekarji G. Piccoli-ji.

Nova opera!
Začetek ob 1. 8. uru zvečer.
Stev. 21. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 607.

V četrtek, dne 15. novembra 1894.

Prvikrat:

POLJUB.

Prostovoljna opera v d. ch. dejanjih. Po pripovesti Karoline Světlé pisalca Eliška Krásnorská. Uglasbil B. Smetana. Preležil A. Fučík. Kapelnik g. prof. Fr. Gerbić. Režiser g. Jos. Noll.

Novo dekoracijo v prvem dejanju priredil gledališki mojster g. Stadler.

Začetek točno ob 1. 8. ur. konec ob 10 ur zvečer. Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Vstopno gled. na gledališkem listu.

Prihodnja predstava bo soboto, dne 17. novembra t. l.

Blagajna se odpre ob 7. uru zvečer.

Darila za "Národní Dom".

LXIV. izkaz „Krajevské družby“.

Prenesek . . . 18892 gld. 28 kr.

O. polnoči št. 18. XIV. izkaz kronských darov, poslaných upravníkem „Slov. Narodu“ v objavlených v „Slov. Narodu“ septembra in oktobra meseca letos.

Doneski za mesec oktober; plačali so čč. p. n. dame in gospodje: F. Goričnik, I. Hribar, Ferd. Souvan, dr. I. Tavčar in L. Vondra, à 5 gld., skupaj

101 , 96 ,

Dr. A. Ferjancič, I. Gogola, Fr. Kollmann, J. Lozar, I. Murnik, M. Peteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj

25 , —

Dr. K. Bleiweiss, J. Lende, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, Fr. Podgoršek, V. Rohrmann, S. Rutar, Fr. Soss in dr. J. Vošnjak, à 2 gld., skupaj

18 , —

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, M. Domicej, P. Drabsler, J. Duffé, Fr. Gerbić, A. Gogola, I. Grigar, dr. J. Jansék, J. Jenko, M. Klei, I. Knez, E. Kratochwill, M. Kump, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Lavrentič, A. Marović, J. Martinák, I. Mejdić, A. Novak, M. Pavlin, M. Perdan, G. Pirč, K. Pirč, L. Pirč, K. Plešivc, K. Pleško, M. Pleško, T. Povše, A. Prosenc, I. Rebek, J. Rodič, A. Skabrné, A. Stor, H. Suyer, I. Šešek, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovich, K. W. ber. Fr. Wiesenthaler, A. Zajec dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 1 gld., skupaj

46 , —

Fr. Ban, A. Baitel, I. Bonč, V. Borštnar, J. Dolenc, A. Foerster, I. Frisch, M. Goestl, A. Kajzel, J. Maček, A. Müllner, M. Petrič, Fr. Rozman, I. Šenig, M. Šč, P. V. A. Suyer, dr. I. Svetina, I. Subic, A. Tavčar, J. Tomec, J. Triller, A. Trstenjak in I. Žargi, à 50 kr., skupaj

11 , 50 ,

Iz pušice v gostilni „Pri avstrijskem cesarju“

— 20 "

Iz pušice v ljubljanski Čitalnici.

3 , 75 "

Skupaj . . . 18620 gld. 39 kr.

Opomba: Vsem rodoljubnim in požrtvovalnim darovalkam in darovalcem, ki ž njim tako lepo vtrajajo, izraža najtoplejšo zahvalo.

odbor „Krajevské družby“.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1894.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jozef A drojne zemljišča v Orehovcu, cenjena 9350 gld., 150, 250, 150, 110 in 100 gld., dne 16. novembra in 21. decembra v Kostanjevici.

Ivana Travna posestvo v Vižmarjih, cenjeno 4119 gld., dne 17. novembra in 19. decembra v Ljubljani.

Antona Ekarja posestvo v Bregu — Pred dvoru, cenjena 1425 gld., dne 19. novembra in 17. decembra v Kranju.

Ml. Viktorije, Anali, Marije in C cilje A drojne deleži polovice zemljišča v Karloškem pred mestom, cenjeni 52 gld., dne 19. novembra in 24. decembra v Ljubljani.

Antona Jenkota zemljišča v Radomljah, cenjeno 2050 gld., 115, 165, in 149 gld., dne 20. novembra in 21. decembra v Kamniku.

Janeza Poženela posestvo v Liplah, cenjeno 350 gld. (v novi) dne 21. novembra in 20. decembra v Logatu.

Jakoba Juvana posestvo v Kleniku, cenjeno 1632 gld., dne 21. novembra in 21. decembra v Ljuti.

Ana Kočevar zemljišče v Lipovci, cenjeno 105 gld., dne 21. novembra in 21. decembra v Črnomlju.

Gregorja Jakše zemljišče v Kotu, cenjeno 100 gld., dne 21. novembra in 21. decembra v Črnomlju.

Tujci:

18. novembra.

Pri Slovnu: Bauer, Hubalek, Schriff, Bartho, Hochsinger, Berman, Melhart, Buchwald z Dušnja. — Gámer iz Solnograda. — Popper iz Prage. — Pojanović iz Zagreba. — Oglar, Weiss, Urbancič, Wild iz Gradca. — Globičnik iz Kranja. — Žlogar iz Kranjske gore. — Leustek iz Karlovca. — Vidmar iz Zir. — Kapus iz Kamne gorice. — Pilerovo iz Kropča.

Pri Mateti Mahler, Polaček, Robiček, Hock, Klaus, Bleyer, Schruter, Grossmann, Kulhanek, Judoff, Lipauer, Prusky, Mondheim z Dunaja. — Jensen iz Draždana. — Rossi iz Trsta. — Vestenek iz Novega mest. — Juliani iz Vipave. — Račp iz Ptuja. — Kappstein iz Škofjeljke.

Meteorologično poročilo.

Den	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
12 nov.	7. zjutraj	785 7 mm.	8.6° C	sl. jzh.	obl.	250 mm.
	2. popol.	857 mm.	18.8° C	sl. jug	obl.	22 mm.
13 nov.	9. zvečer	862 mm.	12.2° C	sl. jzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 11.5°, za 7.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 14. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah.	100 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 , 10
Avtrijska zlata renta	124 , 95
Avtrijska kronska renta 4%	89 , 85
Ogerška zlata renta 4%	128 , 25
Ogerška kronska renta 4%	97 , 55
Avtro-ogerske bančne delnice	1041 , 30
Kreditne delnice	993 , 65
London vista	124 , 65
Nemški drž. bankovi za 100 mark	61 , 07
20 mark	12 , 22
20 frankov	9 , 92
Italijanski bankovi	16 , 10
C. kr. cekini	5 , 91

U. II. glavnu ravnanjelsku avsir drž. teleznicu

Izyod iz voznega reda

vsičavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi omreženi so zrednjevropskim časom. Srednjevropski čas je kraješmu času v Ljublj

V trgovini
D. Lessner
pripravljene so vse novosti za
prihodnjo jesensko in zimsko se-
zono v najbugatejši izberi in so na
ogled spoštovanemu p. n. občinstvu, ter naj
bodo vsled jaka nizkih cen (brez konkurence) oso-
bito priporočene.

Jesenska in zimska sezona

1894—95.

Haute nouveauté cheviot,	čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 1'55
Haute nouveauté cheviot,	" 120 " " 1'75
Haute nouveauté cheviot,	" 120 " " 1'95
Cheviot carreaux	" 120 " " 1'95
Angleški cheviot mélange,	" 120 " " 2'
Crêpe-cheviot,	" 120 " " 1'90
Damsko suknico,	" 110 " " 1'45
Drap brodè,	" 95 " " 1'15
Drap uni,	" 95 " " 1'10
Carré en nappe,	" 110 " " 1'70
Haute nouveauté cheviot,	" 120 " " 2'40
Haute nouveauté cheviot,	" 130 " " 3'10
Gredašana tkanina nouveauté,	" 120 " " 1'85
Gredašana tkanina haute nouv.,	" 120 " " 2'90
Gredašana tkanina dessiné nouv.,	" 120 " " 3'
Nouveauté gredašana tkanina,	" 100 " " 1'30
Specialité exclusive,	" 120 " " 2'90

Coloré anglais,	čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 2'75
Petit carreaux anglais,	" 120 " " 2'10
Drap des dames exclusive,	" 95 " " 1'25
Angleška flanelica,	" 116 " " 1'70
Foulé nouveauté,	" 120 " " 1'35
Foulé,	" 90 " " 1'70
Kasan, gladek,	" 90 " " 1'15
Angleški modni cheviot	100 " " 1'15
Diagonal suknico	120 " " 1'
Damsko suknico	120 " " 1'82
Cheviot mélange	120 " " 1'80
Cheviot nouveauté	85 cm širok, meter po 48 kr. i. t. d. i. t. d. i. t. d.
Najboljše vrste baržun za obleke z vlekom	60 cm širok, m po gld. 2'30
Desiniran lispi baržun	54 " " 1'30
Svilnat pliš	45 cm širok, meter po gld. 1'20 in 1'50

Velika zaloga najnovejšega, dražestno desinovanega barhanta in flanelnega cottona v brezštevilnih barvnih nuansah.

Velika izbera svilnega blaga!

(974—12)

V provincijo pošiljajo se vzorci in ilustrovani ceniki zastonj in poštne prosto.

Skladišče blaga

Dunaj, VI., Mariahilferstrasse št. 83

podzemlje, pritličje, mezzanin in prvo nadstropje.

Posestvo

na Glinceh, 25 minut od Ljubljane, obstoječe iz hiše z novimi gospodarskimi poslopji, kletmi, magacini in lepim vitem, prodá se pod ugodnimi pogoji.

Hša je na dobrem prostoru ob glavni Tržaški cesti in posebno pripravna za špecerjsko trgovino ali trgovino z deželnimi pridelki, tembolj, ker ni nobene konkurence.

Natančneje se izvá v Ljubljani, na Rimske cesti štev. 12, pritlično.

(1258—2)

Št 23 805.

Ustanove.

- Pri podpisnem magistratu podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:
1. Janez Bernardini jevo v znesku 95 gld. — kr.
 2. Jurij Thalmeluer jevo 86 " 26 "
 3. Jos. Jak. Schilling-ovo 86 " 10 "
 4. Jan. Jost. Weber jevo 90 " 92 "
 - do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so uboge, poštenega vedaja in so se letos omozile.
 5. Jan. Nik. Kraščovič-ovo v znesku 79 gld. 80 kr.
 - do katere ima pravico ubogi kmet iz Šentpeterske fare v Ljubljani.
 6. Jak. Ant. Faneoj-ovo v znesku 67 gld. 20 kr.
 - do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.
 7. Jos. Feliks Sim-ovo v znesku 48 gld. 80 kr.
 - do katere imati pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.
 8. II. Ant. Raab-ovo v znesku 205 gld. — kr.
 - do j-dne polovice te ustanove ima pravico uboga in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa uboga, dobro vzgojena hči Ljubljanskega meščana, ki se je letos omozila.
 9. Michael Paklč-ovo v znesku 120 gld. — kr.
 - do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih udove.
 10. Jan. Krst. Kovač-ovo v znesku 151 gld. 20 kr.
 - katere je razdeliti mej štiri v Ljubljani bivajoče otete ali udove matere, ki imajo več otrok in uboštva niso sami zakrivili.
 11. Helene Valentini-jeve ustanove v znesku 84 gld. — kr.
 - katero je razdeliti mej otroke, rojene v Frančiškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let starci.
 12. Ustanovo za posle v znesku 50 gld. 40 kr.
 - katero je razdeliti mej štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Za vse te ustanove je uložiti prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vsaj do 28. novembra 1894 pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 1. novembra 1894

Oddelek
za
modno blago.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse

Filijala za Ogrsko:

Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 1, v hiši društva.

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktivna dné 31. decembra 1893 kron 131,435.657—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1893 23,942.149—
Izplačitve zavarovalnim in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848). 287,452.809—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polic z glavnico 73,023.675—
Prospective in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predlage daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri Gvidonu Zeschko-tu.

(1024—3)

Otvoritev nove prodajalnice.

P. n. slavnemu občinstvu si usojam uljudno nazna-
njati, da sem otvorila dne 20. oktobra t. l.

novi prodajalnič

v lastni hiši

v Gradišči h. št. 9

v poprej Mauser-jevi hiši.

Častite gg. trgovce in slavno občinstvo prosim, da mi doslej skazano zaupanje tudi v prihodnje ohranijo in me blagovolijo podpirati z mnogobrojnimi naročili.

Vsa došla naročila budem skrbno in točno ter po kolikor mogoče nizkih cenah izvrševala.

(1188—10)

Z odličnim spoštovanjem

Josipina Schumi.

Največja zaloga sladčic in raznih časih
primernih izdelkov po najnižji ceni.

Učenec

se išče za neko pekarijo na deželi.
Več pove iz prijaznosti upravnosti „Slovenskega Naroda“.

Proti kašlu in nahodu, zlasti pri otrocih, proti zaslikenu, boleznim na vrati, na želodcu in mehurju se najbolje priporoča

Koroški

rimski vrelec.

Najfinejša namizna voda.

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u, v Kranji pri Fr. Dolenz-u. (1285—1)

Aviso.

V kolodvorski restavraciji

se bode

vsak četrtek in vsako nedeljo

točilo toli priljubljeno

Monakovsko Spaten-pivo

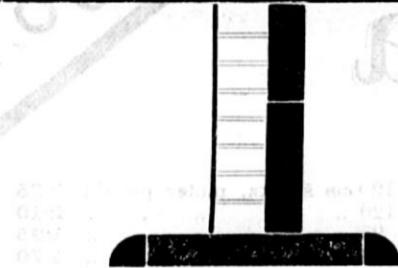
Nastavilo se bode ob 10. uri dopoludne.

Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

Fran Kaube,
restavrator.

(1259—3)

Matera, pozor! Slab, ojster lug prozroča, da postane polt malih otrok hrapava, razpolka in kakor bi bila odra. Pazite na otroško sobo. Pazite, da se ne bode uporabljalo tu drugo milo, nego od otroških zdravnikov priporočeno **Doeringovo mleko s sovo**. To mleko izredno prija otroku, ne peče, ne povzroča srbenje, ne raztegne polti in stane (2) 10 povsod samo 30 kr. (760)

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom Marijincelske kapljice.

Te kapljice so želj prospene (provzročajojo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirljive in olajšajoče, ustavljajo krč in krepčajo želodce); rabijo pri napenjanju in zapedjenosti, preobloženem želodcu z jedili in pijačami it. d.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

zraven rotova v Ljubljani. (1010—10)

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetji.

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.

Vzbuja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.

Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.

Zlata svetinja: Mejnaročna razstava Benetke 1894.

Zlata svetinja: Mejnaročna razstava Kiel 1894.

Zlata svetinja: Mejnaročna razstava Amsterdam 1894.

Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron Krafft-Ebing, prof. dr. vitez Mosetig-Moorhof, prof. dr. Schantz, prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich, najbolje priporočevan itd. itd.

To izborni restitucijsko sredstvo je zaradi dohrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257—3)

Prodaja se v steklenicah po $\frac{1}{2}$ litra in 1 liter v vseh lekarnah.

Lekarna Serravalo, Trst.

Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piecolli, Dunajska cesta, dalje lekarni Mayer, L. Groetschel in Mardetschläger.

Mala oznanila.

Pod Trakoč. št. 2.

Veliko
zalogo

klobukov
priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH

(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojajoče in čevljarske, beloprtenega blaga in podvek, bombaža in cvetje volne, preje za vezanje, pletenje, sivanje in kavljelanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, životkov in rokovic, pozamentarskega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljaj, tipkastih zaves in preprog, umeteljnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi.
Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

J. J. NAGLAS

leta 1847.
tevarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinnejšega lesenege in oblažinjenega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjcih, polkuov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice.

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trga.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznano izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

F. Ferlinc, restavrator.

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno

kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparne moške in ženske oblike lepo odčidijo. Pregrinjala vseprimo se za pranje in čiščenje v pobaranje. V barvarji vseprejema se svilato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovnejših modah.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša

zaloga za šivilje.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov,

stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za olinate barve, lak in pokost.

Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbolineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij kakor tudi

štедilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovino-

živnica.

Izdeluje kot posebnost:

vse vrste strojev

za lesoreznice in

žage. (21)

Prevzame cele naprave in

oskrbuje parostroje in

kotle po najboljši sestavi,

slučajno turbine in

vodne kolce.

Maksimilian Patat-ova naslednika

F. Merala & Boneč

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske

in moške oblike, razparane in cele, iste

se lepo odčidijo: vprejemata vsko

vrstno pregrinjala, svilato robe in tra-

kove za pranje in pobaranje, kakor

tudi svilato, bombažno in mešano

blago vseh barv. Oblike se čistiti, pere

in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznano izvrstna restavracija z veliko

dvorano za koncerte itd. in lepim

vrtem. (36)

Kegljišče je na razpolago.

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Čast mi je naznajati, da sem pre-
vzela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt

katero budem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vse v to stroko spadajoča dela

po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.

Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (37)

Ivana Toni

v Vodmatu št. 4.